

Honing met TransFair-zegel

Kopers van honing kan men in drie groepen verdelen. Een eerste groep wordt gevormd door mensen die eens wat anders op hun brood willen dan Nutella, Betuwejam of hagelslag. Ze kopen een goedkope honing in de supermarkt. Honing van minder dan f5 per pot valt in deze categorie. Een andere groep is die van de honinggenieters. Ze willen een exclusief produkt en zijn bereid daarvoor te betalen. De honing mag gerust f10 of meer kosten. Voorbeelden hiervan zijn sinaasappel- of cactushonig zoals deze in delicatessenwinkels te vinden is. De derde groep zijn de kopers van honing met een prijs hiertussen. Deze honingliefhebbers hebben vaak overwegingen bij de aankoop van honing. Ze willen een natuurprodukt: onverwarmd, natuurzuiver, weinig bewerkt. Ze willen weten uit welke streek de honing komt en hoe deze bereid is. Dat is precies wat de imker kan bieden. In deze groep kopers vinden we ook mensen die zich door sociale overwegingen laten leiden. Ze kopen Max Havelaar produkten. In Duitsland gaat dit om produkten van 'de vereniging voor een eerlijke handel met de derde wereld'. Sedert kort biedt deze vereniging ook honing aan uit de derde wereld, honing met het TransFair-Zegel. De Duitse imker vreest concurrentie omdat deze honing juist zijn klanten aanspreekt. Hij verweert zich met een verwijzing naar de speciale en bewijsbaar betere kwaliteit van de Duitse honing. Bovendien wijst hij de klant erop dat met de aankoop van Duitse honing de bijenhouderij ondersteund wordt en daarmee de kwaliteit van de natuur. Bijen zorgen immers voor een grote soortenrijkdom in de plantenwereld. Kinnesinne klinkt door in het argument dat de verkooporganisatie van de derde wereld honing meer aan het produkt verdient dan de oorspronkelijke producent.

Bron: *Deutsches Bienen Journal* 1998(9).

Toelatingsbeleid gemanipuleerde planten

Een onderdeel van het toelatingsbeleid voor gewasbeschermingsmiddelen is het toetsen van het middel op schadelijkheid voor bijen. Genetisch gemanipuleerde planten kunnen ook een schadelijke werking hebben op bijen. Tot nu toe worden de mogelijk nadelige gevolgen van genetisch gemanipuleerde planten voor de insectenwereld nog niet bij de toelating van deze planten betrokken. De Duitse vereniging van instituten voor bijenonderzoek

(AG der Institute für Bienenforschung e.V.) heeft op 24 maart 1998 de volgende resolutie aangenomen: 'Naar analogie van de al lange tijd gebruikelijke toetsing van gewasbeschermingsmiddelen op schadelijkheid voor bijen wordt een dergelijke toetsing geëist bij de toelating van transgene cultuurplanten. Het betreft ecologische toetsing op verdraagbaarheid door bijen en onderzoek naar produkten hiervan (honing, stuifmeel e.a.) om het grote belang van de bijenhouder ten aanzien van kwaliteitsgarantie en de consumptiemogelijkheid van de bijenprodukten in de zin van de warenwet veilig te stellen. Het tot stand brengen van wetgeving die hierop betrekking heeft lijkt dringend noodzakelijk'.

Uit deze resolutie blijkt dat in Duitsland nog geen wettelijk vereist onderzoek naar de schadelijkheid van transgene planten voor honingbijen bestaat. Hoe zit dat eigenlijk in Nederland?

Bron: *Imkerfreund* 1998(8).

Alarm in Florida

In de internationale handel worden wereldwijd enorme hoeveelheden goederen vervoerd. Met deze transporten gaan soms ook ongewenste gasten mee. Zo ontdekte een imker in de Amerikaanse staat Florida eind mei van dit jaar kevertjes in zijn bijenvolken die daar aanzienlijke schade aanrichtten. Nader onderzoek leerde dat het hier ging om de Zuid-Afrikaanse kleine bijenkastkever (*Aethina tumida*). Deze kever is vermoedelijk met de zwerm meegekomen, die een tijd eerder werd aangetroffen op een zware kraan die van Zuid-Afrika naar Florida gebracht was.

Het is een platte donkerbruine kever van 5-7 mm lang. De larven leven van honing en stuifmeel. Een raat waarop de kever met zijn larven leeft, wordt door de bijen in de steek gelaten, waarna de honing gaat gisten. De poppen van de kever zijn op de bodem van de kast tussen de wasmul te vinden. Het lijkt erop dat de kever in Florida veel meer schade aanricht dan bij de bijenvolken in Zuid-Afrika. De Amerikaanse bijen lijken minder weerstand te hebben tegen deze nieuwe parasiet dan hun Zuid-Afrikaanse collega's. Waar hebben we dat verhaal eerder gehoord?

Men denkt dat deze tropische kever de winter in Florida heeft kunnen overleven omdat deze ten gevolge van El Niño erg zacht was. Nu hoopt men dat de komende winter voldoende streng zal zijn om deze tropische parasiet uit te roeien.

Bron: *American Bee Journal* 1998(8).